

Surfing, loving, being?

Suomalaiset surffaajat ja hyvä elämä

Mikko Piispa

Suomalaisessa nuorisotutkimuksessa on paikannettavissa traditionomainen kiinnostus sitä kohtaan, millaisena nuoret kokevat ja miten he määrittävät hyvän elämän. Lisäsävyn tähän kiinnostukseen luo se, poikkeavatko nuorten ajatukset hyvästä elämästä siitä, miten aiemmat sukupolvet ovat hyvän elämän nähneet. Samalla voidaan päästä käsiksi muutoksiin esimerkiksi arvomaailmoissa tai siinä, millaisia resursseja yhteiskunta tarjoaa.

Tässä katsauksessa tarkastellaan nuorten surffaajien käsityksiä hyvästä elämästä. Analyysi perustuu vuosina 2016 ja 2017 keräämääni elämäntarinalliseen haastatteluaineistoon (n=20), jota olen hyödyntänyt väitöskirjatutkimuksessani ja sen artikkeleissa (Piispa 2022a; Piispa 2022b; Piispa 2023). Haastateltavat olivat haastatteluhetkellä keskimäärin noin 33-vuotiaita. Heistä 11 oli miehiä ja 9 naisia. He kertoivat siihenastisesta elämästään – muun muassa kasvuympäristöstään, vaikutteistaan, nuoruudestaan, suhteestaan surffaukseen ja matkailuun, arvoistaan ja käytänteistään. Haastatteluissa oli puhetta myös eksplisiittisesti hyvästä elämästä.

Nuoret ja hyvä elämä

Anna Juntusen (2018) tutkimuksessa nuorten hyvän elämän kokemuksista nuorille keskeisiä olivat ihmissuhteet ja ryhmään kuuluminen, riittävä toimeentulo ja tasapainoinen arki sekä aineettomat hyvän elämän elementit. Antti Maunun (2018) tutkimuksessa ammattiin opiskelevista nuorista säännöllinen ja turvallinen arki sekä sosiaaliset suhteet näyttäytyivät tärkeinä hyvän elämän tekijöinä. Niina Meriläinen ja Susanna Ågren (2022) huomasivat samankaltaisuuksia omassa ammattiin opiskelevien hyvää elämää kartoittaneessa tutkimuksessaan: tasainen elämä, turvallisuus ja oma koti nousivat tärkeiksi, minkä lisäksi tutkijat paikansivat myös hedonistisempia elämäntoiveita. Työ ja ura olivat keskeisiä keinoja tavoitteiden saavuttamisessa.

Minna Nikunen ja Päivi Korvajärvi (2020) tutkivat sitä, mitä 18–30-vuotiaat nuoret aiкуiset odottivat tulevaisuudeltaan. Heidän keskeinen havaintonsa oli, että nuoret halusivat olla onnellisia, ja materiaaliset tavoitteet jäivät toissijaisiksi. Tuula Helne ja Tuuli Hirvilampi (2021) puolestaan huomasivat, että nuorille tärkeitä ”kestävän hyvinvoinnin ehtoja” olivat elämän merkityksellisyys, kohtuullinen toimeentulo, muiden huomiointi ja luontoyhteys. Merja Kylmäkosken (2012) tutkimat ”nomadista pätkätyötä”

tekevät nuoret kausityöläiset Lapin hiihtokeskuksissa ”downshiftasivat”: he arvostivat enemmän elämän immateriaalisia iloja kuin esimerkiksi korkeaa palkkaa.

Tutkimuksissa näkyy hyvälle elämälle niin materiaalisia määrittäjiä (varsinkin ”riittävät” resurssit), kuin myös immateriaalisia määrittäjiä (sosiaaliset suhteet, merkityksellisyys). Meriläinen ja Ågren (2022) muistuttavat, että nuorten sosiaalisesti ja taloudellisesti eriarvoiset lähtökohdat vaikuttavat siihen, millaisia mahdollisuuksia heillä ylipäättään on ”saavuttaa haluamansa kaltaista aikuisuutta”. Antti Häkkinen ja Mikko Salasuo (2017) korostavat puolestaan, että muun muassa erilaiset kulttuuriset ja yhteisölliset kontekstit vaikuttavat siihen, miten hyvä elämä ymmärretään.

Allardtin kolmijako

Erik Allardtin (1975) lähtökohtana oli, että hyvinvointia ei voi ymmärtää vain aineellisten resurssien kautta. Sen sijaan hyvinvointi on monista inhimillisistä aineksista koostuva ilmiö, ja Allardtin näkökulma korosti ihmisten omien arvioiden, tuntemusten ja kokemusten merkitystä. Tutkimuksessaan Allardt päätyy jakamaan hyvinvointiarvot kolmeen pääluokkaan: *having*, *loving* ja *being* (*att ha*, *att älska*, *att vara*). Näistä ensimmäinen, *having*, kattaa materiaalsen elintason, joka toimii hyvinvoinnin pohjana, kun taas *loving* ja *being* kytkeytyvät Allardtilla elämänlaatuun.

Allardt (1975) painotti, että ihmisten tarpeisiin ja hyvinvointiin vaikuttavat keskeisesti historialliset olosuhteet. Toisin sanoen silloin, kun yhteiskunta muuttuu, tulee myös tarpeet määritellä uudelleen. Häkkinen ja Salasuo (2017) ovat esittäneet, että Allardtin (1975) kolmijako toimi paitsi pohjoismaisen hyvinvointivaltion rakennuspalikoina, myös suurten ikäluokkien hyvän elämän käsityksen pohjana. He painottavat, että

uudet sukupolvet reagoivat muuttuvaan aikaan ja rakentavat aina edellisten polvien hyvän elämän käsitysten pohjalta jotain uutta (Häkkinen & Salasuo 2017).

Hirvilampi ja Helne (2014) kehittivät Allardtin jaottelua, ja lisäsivät siihen neljännen ulottuvuuden: *doing*. He ikään kuin irrottivat sen beingin yhteydestä ja painottivat, että *doing* korostaa inhimillisen toiminnan keskeisyyttä hyvinvoinnin lähteenä. Mainittakoon, että Hannu Uusitalon ja Jussi Simpuran (2020, 582) mukaan myös Allardt oli pohtinut, pitäisikö *doing* irrottaa omaksi ulottuvuudekseen. Työ on yksi tällaisen toiminnan muoto, joka voi luoda ihmisille paitsi toimeentulon, myös merkityksellisyyden kokemusta. Mutta *doing*ia voi olla myös muun muassa vaikuttamaan pyrkivä (poliittinen) toiminta, harrastukset ja oppiminen. Ekologiset piirteet huomioivana lisäyksenä Hirvilampi ja Helne (2014) tähdentävät, että luonnossa tapahtuvalla toiminnalla voi olla monenlaisia hyvinvointia lisääviä vaikutuksia.

Hirvilampi ja Helne peräänkuuluttavat uudenlaista pohjaa politiikalle ja yhteiskunnalliselle muutokselle – siis sellaista, jossa hyvinvointi huomioisi myös maapallon ja ekologisen hyvinvoinnin. Hirvilammin ja Helneen niin sanottu HDLB-malli voidaan tiivistää seuraaviin ulottuvuuksiin:

- 1 *Having*: resurssit, kuten vesi, ruoka, tulot, asunto, energia ja peruskulutushyödykkeet;
- 2 *Doing*: toiminnan muodot, kuten ansiotyö, kotityö, poliittinen toiminta, opiskelu, harrastaminen ja luonnossa toimiminen;
- 3 *Loving*: yhteydet muihin ihmisiin, kuten perhe, suku, ystävät, paikallisyhteisöt, yhteiskunta, globaali yhteisö, tulevat sukupolvet ja luonto eliöineen;
- 4 *Being*: olemisen muodot, kuten läsnäolo, itsensä toteuttaminen, eheä kokemus olemisesta ja terveyden eri ulottuvuudet.

Seuraavassa tarkastelen surffareiden elämäntarinoita näiden neljän ulottuvuuden jäsentämänä ja hahmottelen, miltä näyttää surffareiden käsitys hyvästä elämästä. Analyysi toimii myös osin käänteisesti kysyen, kuinka hyvinvointiulottuvuudet pystyvät tavoittamaan hyvän elämän kokemuksia. Lopuksi myös pohdin, miten analyysi suhteutuu muihin nuorten hyvää elämää kartoittaneisiin tutkimuksiin.

Having?

Vapaus, että on vapaa... vapaus. Saa asua missä haluaa ja tehdä töitä missä haluaa, harrastaa ja viettää aikaa niiden kanssa keiden haluaa. Aika hyvin se nyt toteutuu. Mutta tosi tärkeä on se harrastuspuoli [...] Ei oo todellakaan mitään omakotitalounekaa, tai että pitäisi olla joku tietty palkka. Tosi vähällä tulee toimeen.

Näin vastasi eräs haastateltavani, kun kysyin häneltä, miten hän määritteli hyvän elämän. Sitaatissa on muutama having-ulottuvuuteen liittyvä keskeinen kohta, jotka säännöllisesti toistuivat haastatteluissa. Ensinnäkin unelmana ei ollut pysyvä ja omistettu koti. Pysyvyyden sijaan ihanteena oli mahdollisuus liikkuvuuteen tai laajemmin ajateltuna vapautteen. Toisekseen tavoitteena ei ollut korkea tulotaso. Sen sijaan haastateltava korosti tulevaisuudella vähällä toimeen, kunhan saa harrastaa ja viettää aikaa itselle tärkeiden ihmisten kanssa.

Kun puhutaan Suomessa asuvista ihmisistä, joilla on varaa matkata säännöllisesti ulkomaille surffaamaan, ei puhuta globaalissa tai historiallisessa vertailussa pienistä resursseista. Rahan lisäksi surffareilla on ”hyvä passi”, kielitaitoa ja neuvokkuutta – siis monenlaisia liikkuvuusvälineitä (Murphy-Lejeune 2002). Havingin niukempi painottuminen onkin osin suhteellista: surffaajat kertoivat verrattain niukemmista materiaalisista resursseista kuin mitä kulttuurissamme on tyyppillistä – heillä

ei yleensä ollut esimerkiksi omistusasuntoa tavarapaljousineen. Työtuloista merkittävän osan he käyttivät surf-matkoihin, jotka saattavat olla pitkiäkin.

Periaatteellista niukkuus oli sikäli, että materiaalisia omistuksia ei arvotettu, vaan niitä jopa ylenkatsottiin. Toisaalta niukkuus oli myös käytännöllistä, sillä pitkien matkojen aikana omistukset koettiin rasitteeksi. Väitöskirjani yhteenvedossa (Piispa 2022b, 70) tiivistin ensimmäisen artikkelini (Piispa 2022a) havainnot seuraavasti: ”perinteiset koulutus- ja uratavoitteet, omistaminen, perheen perustaminen ja muut ’normaalielämäntapoihin’ yhdistettävät aikuisuuden merkkipaalat ja siirtymät jäävät usein toissijaisiksi valitun elämäntavan rinnalla, tai niihin ryhtyminen viivästyy”.

Doing?

Ei mulla varmaan rahaa oo hirveesti, joillain on varmasti enemmän kuin mulla, mutta mä oon varmasti surffannut viime vuosina enemmän kuin kukaan mun kavereista. Se on miten asiat priorisoi. Mulla ei oo mitään omistusta, mikä tekee musta aika vapaan myös.

Osa haastateltavista kaipasi työltä merkitystä, osa lähinnä sen verran tuloja, että seuraava matka oli mahdollinen. Rikastumisen tärkeystä kukaan ei puhunut, eikä uran tuottama status näyttänyt keskeisenä. Yllä olevasta lainauksesta näkyy, että doing-ulottuvuudessa surffaus kiilasi keskeisen tärkeäksi elämässä. Mutta sekin on hyvä huomata, että ensisijaisesti juuri työntoella haastateltavat hankkivat rahat liikkuvaan ja elämykselliseen elämäntapaan, ja monet puhuivat siitä, että he halusivat työn kautta luoda myös jotain yhteistä hyvää. Siten protestanttisesta etiikasta ei tyystin haluttu luopua tai heittäytyä parjattuunkin ”surffipummin” elämäntyyliin (Piispa 2022b, 45–46).

Hirvilammi ja Helne (2014) laskevat doing-kategoriaan työnteon lisäksi muun muassa poliittisen toiminnan, harrastamisen ja luonnossa toimimisen. Surffareilla nämä kulkivat osin käsi kädessä. Haastatteluissa kerrottiin usein syvällisestikin niistä tuntemuksista ja kokemuksista, joita luonnossa tapahtuva surffaus tarjosi. Surffauksen ytimessä on tavoite lautailla murtuvan aallon harjalla. Se on suoritus, joka edellyttää taitoa ja kykyä liikkua vedessä laudan kanssa, mutta myös veden liikkeiden, kuten aaltojen ”lukemista”. Tästä erityisesti kehittyi vesisuhde, jonka pohjalle rakentui laajempi kunnioitus luontoa kohtaan (Piispa 2023).

Monet surffaajat kertoivat, kuinka tämän pohjalta heille oli kehittynyt tarve pitää huolta ympäristöstä ja etenkin meristä. Eräs haastateltava vastasi, että muu yhteiskunta voisi oppia surffareilta ”luontoläheisyyttä”, ja jatkoi, että ”suurin osa tästä maapallostakin on merta, että pidettäisiin niistä huolta”. Useat haastateltavat kertoivat esimerkiksi osallistuneensa rannansiivoustalkoisiin tai merten-suojelujärjestöjen toimintaan. Eli luonnossa tapahtuva harrastus oli johtanut myös poliittiseen toimintaan (tarkemmin ks. Piispa 2023).

Loving?

Hyvä elämä on varmaan semmonen, että [...] kun on itsensä kanssa sinut ja sitte on läheisten ja yhteisön kanssa sinut, niin en mä tiää mitä muuta siinä sitten tarvii. [...] Jos sä surffaat vaan koko ajan, ei se vielä johda mihinkään. Se surffaus ehkä auttaa siihen itsensä kanssa sinuna olemiseen [...] Ne ihmiset jotka surffaa, mun käsityksen mukaan niillä on keskimääräistä tasapainoisempi suhde itseensä ja luontoon. Mä koen, että se on semmonen lääke.

Sitaatissa surffaaja paaluttaa näkemyksensä hyvästä elämästä omaan hyvinvointiinsa, läheisiinsä ja yhteisöönsä. Maininnan sai myös tasapainoinen suhde luontoon. Haastateltavan mukaan surffaus voi auttaa saavuttamaan

näitä tavoitteita. Monet haastateltavat kertoivat perheenjäsentensä ja muiden tärkeiden läheistensä merkityksestä sekä ajoittaisista ristiriitaisista tunteista, kun nämä jäivät kotimaahan matkojen aikana. Liikkuva ja elämishakuinen elämäntapa voi olla myös itsekästä – myös tämän osa haastateltavista toi esille. Erityisesti osaa haastattelemistani naisista mietittyvät elämänkulun ”sulkeutuvat ovet”, ja he pohtivat miehiä useammin perheenperustamisen ja asettumisen suhdetta liikkuvaan elämäntapaan (Piispa 2022a).

Kuten elämäntapalajeissa usein muutenkin (esim. Hänninen 2012; Rickly 2016), lajiyhteisöt ovat globaaleja, ja niissä muodostuvat verkostot ja ystävyudet ylirajaisia. Surffaajat palaavat usein samoihin paikkoihin, ja kohtaavat toisiaan maailmalla yhä uudestaan – ”aina on jossain ystäviä, mihin meneekin”, eräs haastateltu totesi. Lisäksi monet kertoivat, että heille oli muodostunut maailmalle ”toisia koteja” paikkoihin, joissa he olivat viettäneet pitkiä aikoja ja tutustuneet paikallisiin ihmisiin. Osa eksplisiittisesti määrittä itsensä maailmankansalaisiksi. Mutta kotikulmat tai Suomi eivät silti jääneet vaille positiivisia mainintoja. Seuraavassa haastateltava pohtii, missä hän tuntee kotinsa olevan:

Kyllähän mun koti varmasti on Suomessa, mulla on täällä perhettä ja ystäviä paljon. Mutta [...] kyllä mä sen tiedän, että en halua asua Suomessa pysyvästi. Suomi tulee aina olemaan osa mun identiteettiä, asuisin mä vaikka kuinka kauan tai loppuelämäni jossain muualla. Kyllä Suomi on silti mulle aina tärkeä paikka. Mutta koti on siellä, missä on hyvät aallot [nauraa] ja lähimmäisiä.

Tiivistäen surffaava maailmankansalainen kokee ristipainetta yhtäältä lähtömaansa ja sinne jäävien sosiaalisten suhteidensa sekä toisaalta maailman ja siellä avautuvien verkostojen välillä. Heidän elämäntapansa on tyypillisesti sosiaalinen ja he haluavat vaalia ihmissuhteita, mutta se ei aina ole helppoa.

Being?

Surffaus on fyysistä liikuntaa, joka kasvattaa kuntoa, mutta monissa surf-tutkimuksissa (esim. Moreton ym. 2021) on todettu myös surffauksen kohentavan henkistä hyvinvointia. Haastatteluissani esiintyi puhetta surffauksen ”meditatiivisesta” puolesta – huolet jäävät rannalle, ja esimerkiksi lyhyenkin iltasurffauksen jälkeen ”paska päivä” onkin ”hyvä päivä”.

Surf-folkloressa surffauksen antamat tuntemukset tiivistetään usein lauseeseen ”only a surfer knows the feeling” eli rautalangasta vääntäen: vain surffaaja voi samaistua surffaajan kokemukseen surffauksesta. Jon Anderson (2017) on todennut, että surffaajan eräänlainen henkilökohtainen utopia on täydellisesti murtuva ”tuubi” (eli eräänlainen ”tynnyri” tai ”tunneli”, jonka sisällä voi surffata), jota kukaan muu ei ole löytänyt ja jossa pääsee surffaamaan yksin tai muutaman ystävän kanssa kaikessa rauhassa. Keskeistä on läsnäolo hetkessä, jossa omat kyvyt ja toiveet kohtaavat ympäröivät olosuhteet. Eräs haastateltava kuvaili surffauskokemusta seuraavasti:

Sä oot siinä täysin luonnonvoimien armoilla ja luonnossa tekemässä sitä, ulkona pihalla. Ja se fiilis kun sen aallon saa kiinni ja sä liu’ut sillä laudalla siinä aallon mukana, niin se on se mikä siinä on niin huikeeta. [...] pääset erilaisiin hienoihin kohteisiin [...] onhan sekin hienoo ja todella mahtavissa puitteissa on tullut harrastettua.

Surf-kulttuurin sisällä on nähtävissä dikotominen ja stereotyyppinenkin jaottelu ”aitoihin” surffauksen harrastajiin, jotka painottavat surffauksen elämyksellisiä ja esteettisiä elementtejä sekä kilpailuorientoituneempiin harrastajiin. Ensinnä mainituista käytetään välillä termiä ”soul surfers” (esim. Taylor 2007). Heille surffaus on ”sielullista” toimintaa, jossa tärkeintä on sisäinen kokemus, ei esimerkiksi kilpailullinen tai kaupallinen menestys. Täl-

laiset kahtiajaot kytkeytyvät herkästi elämäntapalajien sisäisiin taisteluihin siitä, kuka tai mikä on ”autenttista” (esim. Wheaton & Beal 2003; Piispa 2021), mutta yhtä kaikki tunnustin tutkimusaineistostani kilpailullisuuden sijaan soul surfer -eetosta.

Pohdintaa: hyvän elämän resurssit ja arvostukset

Haastattelija: Kysyn viimeisenä, että mikä on parasta mitä surffauksesta on jäänyt käteen? Voi olla mitä vaan.

Haastateltava: Iso kysymys. Onhan se muuttanut tavallaan koko mun elämän.

Liikkuva elämäntapa maailman aalloilla edellyttää monenlaisia resursseja. Huomionarvoista on kuitenkin se, miten surffaajat suhtautuivat resurssien käyttöön ja kartuttamiseen. Artikkelin otsikon kysymykseen voisi näin vastata, että surfing ei poista having-resurssien merkitystä, mutta rakentaa immateriaalisuutta painottavia prioriteetteja ja arvojärjestyksiä. Yllä oleva sitaatti toimii tiivistyksenä: surffaus on monella laittanut elämän käytännöllisen järjestämisen ja elämään liittyvät arvostukset uuteen asentoon.

Tutkimuksissa nuorten hyvästä elämästä korostuu usein materiaalsen riittävyyden toive: että sen pohjalta voisi toteuttaa itseään ja elää mielekästä elämää. Tässä on yhtymäkohtia surffaajiin. Toisaalta monissa tutkimuksissa (esim. Meriläinen & Ågren 2022) näkyy toiveita vakaudesta ja turvallisesta arjesta. Maailman näkeminen, seikkailut ja elämyshakuisuus saattavat kuulua eräänlaiseen nuoruuden siirtymävaiheeseen, mutta aikuisuudelta toivotaan myös asettumista (esim. Oinonen 2018). Maunu (2018) onkin kysynyt, ovatko nuorisoin arvostukset ja nuorisokulttuurit siirtymässä vapaan yksilöllisyyden arvostamisesta kohti arjen ja sen yhteisöjen arvostamista.

Surffaajien elämänkulku – nuoruus ja aikuis-tuminen – näyttää tässä suhteessa poikkeavan normatiivisesta (Piispa 2022a). Tämä vaikut-taisi korostavan sosiaalisen ryhmäkontekstin merkitystä erojen takana.

Tuloksissa näkyy niin sanottujen elä-mäntapalajien edustajille tyypillisiä piirteitä. Surffaukseen uppoutuminen johdattaa myös lajikulttuuriin, jonka arvoja yksilö enemmän tai vähemmän omaksuu, ja toisaalta saman-henkiset saattavat päätyä samojen harras-tusten pariin. Elämäntapalajien ytimessä on ajatus tehdä asioita ”toisin” kuin perinteisissä urheilulajeissa (Piispa 2021). Tämän eetok-sen voi ajatella läikehtivän myös laajemmin siihen, miten yhteiskunnan valtavirtaisuuk-siin suhtaudutaan: asiat pyritään tekemään eri tavalla. Esimerkiksi lumilautailijat etsivät vaihtoehtoja länsimaisen yhteiskunnan ins-tituutioille, mutta eivät täysin hylkää niitä (Hänninen 2012, 108).

Tiivistäen voidaan todeta, että Allardtin kolmijako ja/tai Hirvilammin ja Helneen sen pohjalta tekemä nelijako toimivat paitsi hyvinvoinnin ulottuvuuksien erittelijöinä, myös näyttävät tavoittavan hyvän elämän arvostuksia. Tämä analyysi on osoittanut, että aikaan ja ryhmään kytkeytyvillä tekijöil-lä on merkitystä, ja kolmi-/nelijako pystyy tavoittamaan myös erilaisuutta ja muutosta. Having-(doing-)loving-being on taipuisa ja-ottelu, joka sallii erilaiset painotukset ulot-tuvuuksien välillä; se ei jämahdä normatiivi-seksi hyvinvointihakiksi. Käsillä ollut analyysi muistuttaa jälleen myös ekologisten aspektien tärkeydestä, jota Hirvilammi ja Helne ovat vieneet eteenpäin, ja joiden huomioimista Allardt itsekin on painottanut myöhemmissä tuotannossaan.

Päämäärärationaalisesti operoivan val-tavirtakulttuurin näkökulmasta surffarin elämäntapa arvostuksineen voi näyttäytyä irratiivisena, ja surffaajien hyvän elämän ihanne voidaan näkökulmasta riippuen tulkita

itsekkääksi, hedonistiseksi tai elämykselliseksi. Surffaukselle ominaislaatuise-na näyttäytyy se kehollinen kokemus, joka on surffauksen ytimessä, sekä siihen liittyvä vesisuhde. Tämä havainto alleviivaa sitä, kuinka myös aivan muilla tekijöillä kuin resursseilla on merki-tystä siinä, millaisiksi hyvän elämän käsitykset muodostuvat. Valtavirta ei ehkä (koskaan) muutu surffaajien arvostusten mukaiseksi, mutta heidänkin elämäntapavalinnoilleen näyttää löytyvän tilaa ja mahdollisuuksia.

Lähteet

- Allardt, Erik (1975) *Att ha, att älska, att vara: om välfärd i Norden*. Lund: Argos.
- Anderson, Jon (2017) Surfing. A ritual with conse-quences. Teoksessa Gregory Borne & Jess Ponting (toim.) *Sustainable surfing*. London: Routledge, 176–201.
- Helne, Tuula & Hirvilammi, Tuuli (2021) *Puristuksissa? Nuoret ja kestäväen hyvinvoinnin ehdot*. Helsinki: Kela. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021060132534>
- Hirvilammi, Tuuli & Helne, Tuula (2014) Changing Pa-radigms: A Sketch for Sustainable Wellbeing and Ecosocial Policy. *Sustainability* 6 (4), 2160–2175. <https://doi.org/10.3390/su6042160>
- Häkkinen, Antti & Salasuo, Miikka (2017) Aika näyttää. Nuoret, hyvän elämän määrittelyt ja sukupolvien katkeilevat ketjut. Teoksessa Sami Myllyniemi (toim.) *Katse tulevaisuudessa. Nuorisobarometri 2016*. Helsinki: Opetus- ja kulttuuriministeriö & Valtion nuorisoneuvosto & Nuorisotutkimusver-kosto, 177–192.
- Hänninen, Riitta (2012) *Puuterilumen lumo: tutkimus lumilautailukulttuurista*. Studies in Humanities 191. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Juntunen, Anna (2018) ”Pitää saada itkee ilosta ja surustakin”. Nuoret ja hyvän elämän rakennus-aineet. *Nuorisotutkimus* 36 (2), 35–54.
- Kylmäkoski, Merja (2012) Nomadinen pätkätyö nuoruuden elämänpoliittisena valintana. *Nuorisotut-kimus* 30 (4), 6–20.
- Maunu, Antti (2018) Arjen rytmit ja yhteisöt – am-mattiin opiskelevien hyvä elämä ja haalistuva individualismi. *Nuorisotutkimus* 36 (1), 3–21.
- Meriläinen, Niina & Ågren, Susanna (2022) Ammat-tiin opiskelevat ja hyvä elämä: työntekijyyttä vai jotain ihan muuta? *Nuorisotutkimus* 40 (4), 3–23.
- Moreton, Sam. G. & Brennan, Mary K. & Nicholls,

- Victoria I. & Wolf, Isabelle D., & Muir, David L. (2022) Exploring potential mechanisms underpinning the therapeutic effects of surfing. *Journal of Adventure Education and Outdoor Learning* 22 (2), 117–134.
- Murphy-Lejeune, Elizabeth (2002) *Student Mobility and Narrative in Europe*. The New Strangers. London: Routledge.
- Nikunen, Minna & Korvajärvi, Päivi (2020) *Being positive, being hopeful, being happy: Young adults reflecting on their future in times of austerity*. *European Journal of Cultural Studies*.
- Oinonen, Erika (2018) Under Pressure to Become – from a Student to Entrepreneurial Self. *Journal of Youth Studies* 21 (10), 1344–1360.
- Piispa, Mikko (2021) Urheilun ja taiteen nuorisokulttuurit ja politiikka. Teoksessa Kari Paakkunainen & Juri Mykkänen (toim.) *Nuorisopolitiikka ja poliittinen nuoriso: objekteista subjekteiksi?* Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 229. Helsinki: Nuorisotutkimusseura, 90–115.
- Piispa, Mikko (2022a) In Search of Waves – A Life Course Analysis of the Mobile Lifestyle of Finnish Surfer-travellers. *YOUNG* 30 (1), 22–38.
- Piispa, Mikko (2022b) *Liikkuvia utopioita, hidastamisen politiikkaa. Tutkimus nuorista liikkeessä ilmastokriisin ajassa*. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 239. Akateeminen väitöskirja. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.
- Piispa, Mikko (2023) Liquid Lifestyles, Mobile Dreams. The Threefold Liquidity of a Surfer-traveller Lifestyle. *Annals of Leisure Research* 26 (4), 584–600.
- Rickly, Jillian M. (2016) Lifestyle Mobilities: A Politics of Lifestyle Rock Climbing. *Mobilities* 11 (2), 243–263.
- Taylor, Bron (2007) Surfing into Spirituality and a New, Aquatic Nature Religion. *Journal of the American Academy of Religion* 75 (4), 923–951.
- Uusitalo, Hannu & Simpura, Jussi (2020) Erik Allardt hyvinvoinnin tutkijana. *Yhteiskuntapolitiikka* 85 (5–6), 579–587.
- Wheaton, Belinda & Beal, Becky (2003) “Keeping it Real”. Subcultural Media and the Discourses of Authenticity in Alternative Sport. *International Review for the Sociology of Sport* 38 (2), 155–176.